

Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг шафқатлари

12:25 / 28 январь 1146

Анас розияллоҳу анҳу айтадилар:

«Бир куни Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам мени бир ишга юбордилар. Мен уйдан ўша иш учун чиқдим. Йўлда болалар ўйнаётганини кўрдим. (Ўзлари ҳам ёш бола эдилар). Мен ҳам улар билан ўйнаб кетдим. Ҳатто Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам мени нимага юборганларини унутдим. Анча вақт ўтгач, эсимга тушди. Буюрилган ишни қилмасдан ўйинга берилиб кетганим учун ташвиш уйғонди. Аммо уйга қайтганимда, Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам ўз муборак қўллари ила ўша ишни қилиб қўйганларини кўрдим. Лекин у зот, сени фалон иш учун юборган эдим, нега қилмадинг, деб хатто сўраганлари ҳам йўқ».

Имом Муслим ривояти.

Афв ва кечирим

Бандадан хато содир бўлмаслиги мумкин эмас, балки содир бўлган хатоларни тузатишга интилиш — шу бандалик хусусиятидир. Одам боласидан хато содир бўлиши оддий ҳол. Хатоларни авф этиш эса, ҳамма ҳам қила олмайдиган, охиратда шараф бўладиган хислатдир. Европалик бир файласуф: «Оловни ҳаддан зиёд ёқиб юборма, душмандан олдин ўзингни куйдириб қўймасин», дейди.

Бир одам Ҳазрати Абу Бакрга: «Мен сени шундай ҳақорат қиламанки, у сен билан бирга қабрингча боради», деди. Абу Бакр розияллоҳу анҳу: «Сенинг ҳақоратинг қабргча мен билан эмас, балки ўзинг билан бирга боради», дедилар. Хуллас, Абу Бакр Сиддиқ розияллоҳу анҳу унинг ахлоқсизлигига эътибор ҳам бермадилар. Қуръони Карим жоҳил кишилардан юз ўгириб ўтиб кетишни ва беҳуда ишлардан батамом сақланишни таълим берган ва таъкидлаган.

Абдуллоҳ ибн Умар розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади: «Бир киши Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келиб: «Эй Аллоҳнинг Расули! Хизматкоримнинг хатоларини неча мартаба авф қилайин?» деб сўради. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам унга жавоб қилмай жим турдилар. У яна қайта сўради. Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Ҳар куни етмиш мартаба» дедилар.

(Имом Термизий ривояти).

Ҳадисдан тушуниладикки, хатоларни авф қилишнинг ҳадди белгиланган эмас. Агар ходим ҳар куни етмиш мартаба хато қилса ҳам, уни кечириб гўзал хулқ ва раҳм-шафқатнинг талабидир.

«Насиҳатлар гулдастаси» китобидан

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 4 апрелдаги 02-07/ 2234-рақамли ва 2023 йил 23 мартдаги 03-07/ 1912-рақамли хулосалари асосида тайёрланди.